

BÖLÜM 19

MİKROTÜBÜL İNHİBİTÖRLERİNİN KLİNİK KULLANIMLARI VE YAN ETKİ YÖNETİMLERİ

Burcu YAPAR TAŞKÖYLÜ¹

PAKLİTAKSEL

Doz:135-200 mg/m² üç haftada bir, 80 mg/m² haftada bir

Klinik kullanımı: Meme karsinomu, AİDS'e bağlı kaposi sarkom, akciğer karsinomu, over karsinomu, anal karsinom, mesane karsinomu, serviks karsinomu, endometriyum karsinomu, özofagus karsinomu, mide karsinomu, baş boyun karsinomu, melanom, penil karsinom, yumuşak doku sarkomu, testis karsinomu, timoma ve timik karsinom, anaplastik tiroid karsinomu, primeri bilinmeyen karsinomlar.

Toksisite: Hipersensitivite, miyelosupresyon, bulantı- kusma, alopesi, artralji, miyalji , nöropati, tırnakta değişiklikler

Yan etki yönetimi Paklitaksel infüzyon reaksiyonlarının çoğu genellikle birinci veya ikinci infüzyon uygulamaları sırasında gelişmektedir (1). Reaksiyonların %78'si ilk 10 dk'da geliştiği bildirilmiştir (2). Taksanlarla aşırı duyarlılık reaksiyonlarının mekanizması tam olarak bilinmemektedir. Reaksiyonların önemli bir kısmının IgE duyarlanması olmaksızın (direkt mast hücre, bazofil aktivasyonu veya kompleman aracılıklı aktivasyon) gerçekleştiği düşünülmektedir (3). Reaksiyonların büyük çoğunluğunun ilk veya ikinci karşılaşmada ortaya çıkması, dolayısıyla duyarlanma için yeterli zamanın olmaması bu reaksiyonların IgE aracılı olmadığını düşündürmektedir. Taksanların kendileri ve solventleri (paklitaksel için kremofor, dosetaksel için polisorbata 80) reaksiyona neden olabilir (4). Solventler kompleman aktivasyonu yapabilirler. Kremoforun bazofilleri direkt aktive edebilme özelliği bilinmektedir (5). Paklitaksel tedavisinden önce iki doz oral

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Pamukkale Üniversitesi Tıbbi Onkoloji BD., drburcuyapar@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Syrigou E, Triantafyllou O, Makrilla N, et al. Acute hypersensitivity reactions to chemotherapy agents: an overview. *Inflamm Allergy Drugtargets*. 2010;9(3):206-13.
2. Markman M, Hsieh F, Zanotti K, et al. Initial experience with a novel desensitization strategy for carboplatin-associated hypersensitivity reactions: carboplatin-hypersensitivity reactions. *J Cancer Res Clin Oncol* 2004; 130:25.
3. Lee C, Gianos M, Klaustermeyer WB. Diagnosis and management of hypersensitivity reactions related to common cancer chemotherapy agents. *Ann Allergy Asthma Immunol*. 2009;102:179-87.
4. Weiss RB, Donehower RC, Wiernick PH, et al. Hypersensitivity reactions from Taxol. *J Clin Oncol*. 1990;8(7):1263-8.
5. Decorti G, Bartoli Klugmann F, et al. Effect of paclitaxel and Cremophor EL on mast cell histamine secretion and their interaction with adriamycin. *Anti cancer Res*. 1996;16:317-20.
6. Markman M, Kennedy A, Webster K, et al. Simplified regimen for the prevention of paclitaxel-associated hypersensitivity reactions. *J Clin Oncol* 1997; 15:3517.
7. Kwon JS, Elit L, Finn M, et al. A comparison of two prophylactic regimens for hypersensitivity reactions to paclitaxel. *Gynecol Oncol* 2002; 84:420.
8. Kudlowitz D, Muggia F. Defining risks of taxane neuropathy : insights from randomized clinical trials. *Clin Cancer Res* 2013;19:4570–4577
9. Jennaro TS, Fang F, Kidwell KM, et al. Vitamin D deficiency increases severity of paclitaxel-induced peripheral neuropathy. *Breast Cancer Res Treat* 2020; 180:707.
10. Rowinsky E, Donehower R. Antimicrotubule agents. In: DeVita VT, Hellmann S, Rosenberg SA, eds. *Cancer: Principles and Practice of Oncology*. 5th ed. Philadelphia: Lippincott-Raven;1997.
11. Baker J, Ajani J, Scotté F, et al. Docetaxel-related side effects and their management. *Eur J Oncol Nurs* 2009;13:49–59.
12. Semb KA, Aamdal S, Oian P. Capillary protein leak syndrome appears to explain fluid retention in cancer patients who receive docetaxel treatment. *J Clin Oncol* 1998; 16:3426.
13. Sparano JA, Wang M, Martino S, et al. Weekly paclitaxel in the adjuvant treatment of breast cancer. *N Engl J Med* 2008; 358:1663.
14. Alsamarai S, Charpidou AG, Matthay RA, et al. Pneumonitis related to docetaxel: case report and review of the literature. *In Vivo* 2009;23:635–637.
15. Dumitra S, Sideris L, Leclerc Y, et al. Neutropenic enterocolitis and docetaxel neoadjuvant chemotherapy . *Ann Oncol* 2009;20:795–796.
16. Legha SS. Vincristine neurotoxicity. Pathophysiology and management. *Med Toxicol* 1986; 1:421.